Dodatek do „Gazety Podhalańskiej“.

Nr. 21. Rok II

DZIENNIK URZĘDOWY

c. k. Starostwa w Nowym Targu.

Nowy Targ, dnia 1 listopada.

L. 33123/Ew.

Nowy Targ, dnia 16/9 1917

Tłomaczenie.

C. i k. Ministerstwo wojny. Oddz. V. Nr. 16566.

Postanowienia w sprawie noszenia uniformu wojskowego przez inwalidów wojsk., (szeregowców i podoficerów.)

Wiedeń dnia 10 sierpnia 1917.

C. k. Ministerstwo wojny na interwencyą różnych Władz co do noszenia uniformów przez inwalidów wojskowych pozostających w stanie nieczynnym (szeregowców i podoficerów) wydało następujące zarządzenie:

C. k. Ministerstwo wojny pozwolenie podoficerom i szeregowcom co do noszenia uniformu wojskowego podczas uroczystości w początkach udzielało czyli zezwalało.

Ponieważ mniemano że uniformy przy uroczystościach a to: Imieninach i Urodzinach Cesarskich świętach Wielkanocnych i Bożego Ciała i td. jako na pamiątkę wojny światowej będą używane.

Natomiast okazało że pozwolenie noszenia uniformu przez inwalidów wojskowych tak podoficerów jakoteż i szeregowców jako nie praktyczne uważać należy.

Jak zwykle przy uroczystościach zdarzają się wypadki pijaństwa i różnych excesów, a przy tem inwalidzi wojskowi dopuszczają się nadużyć wobec organów bezpieczeństwa jak żandarmów niższej rangi ect. A że inwalidom będącym w stanie nieczynnym (Manschaft) ukłon wojskowy się nie należy, jakoteż ze tychże pod jurysdykcyą wojskową pociągnąć nie można przeto: C. i k. Ministerstwo wojny widzi się zmuszone inwalidom wojskowym (Manschaft) noszenie uniformu wojskowego tak w dnie powszechnie jakoteż i podczas uroczystości zupełnie zabronić czyli zakazać, a prośby w tym celu wniesione zostaną nieuwzględnione.

Nawet inwalidom wojskowym udekorowanym, noszenie uniformu jest wzbronione ponieważ oznaki czyli medale i krzyże ect. na ubraniu cywilnem mogą być noszone.

Inwalidów pozostających w Ces. i król. domu inwalidów wojskowych zarządzenie powyższe wcale nie dotyczy.

Jakoteż na poszczególne zapytania co do noszenia uniformu wojskowego podczas uroczystości przez dłużej służących podoficerów (Lagendienende Unteroffiziere) pozostających w stanie nieczynnym jako niedozwolone uważać należy.

Kierownik c. k. Starostwa
Psarski m. p.

L. 35605/Pug

Nowy Targ dnia 16/9 1917.

Uregulowanie przydziału węgla.

Z uwagi na pietrzące się trudności w dostarczeniu środków opałowych jak spowodowanem tem wzrostem ilości próśb o przydział tychże wzrosły ogromnie zadania oddziału dla zaopatrzenia w węgiel, w Ministerstwie robót publicznych.

Celem uniknięcia wszelkiej zwłoki w załatwieniu tych podań i zadośćuczynienia nadal potrzebom publiczności, by zażądane środki opałowe, szybko i faktycznie mogły być przydzielono, okazuje się jako nieodzownie konieczne załatwianie spraw węglowych w Ministerstwie robót publicznych zwol-

nień od wszelkich biurokratycznych uciążliwości i urządzić wedle czysto kupieckich zasad.

Jako pierwszy zasadniczy krok służy ku temu ujednostajnienia formy próśb i ułożenie ich w ten sposób, by przy ich załatwianiu unikano o ile możliwe pisaniny.

W tym celu ułożyło Ministerstwo robót publicznych wzory próśb którymi na przyszłość przy wszystkich podaniach o przydział mineralnych środków opałowych (węgiel, koks, brykiety) należy wyłącznie się posługiwać.

W tych wzorach jest przewidziane, że istotne daty co do przydziału i dostawy środków opałowych mają być przez strony w kilku wygotowaniach na pojedynczych kartach umieszczone, które po skontrolowaniu i przyznaniu żądanych ilości w oryginale przesłane będą wszystkim w dostawie interesowanym. Co do wypełnienia formularzy, zawierają one dokładne wskazówki.

Formularze są rozmaicie ułożone wedle tego czy żądanie odnosi się do krajowych mineralnych środków opałowych czy też górnoślązkiego węgla.

A) Krajowe mineralne środki opałowe.

Podania mogą wnosić tylko tacy konsumenci, którzy dotychczas artykuły te całymi rejonami pobierali, podania konsumentów którzy środki opałowe w małych ilościach pobierają nie wchodzą tu w rachubę ponieważ w wypadkach w mowie będących chodzi o dostarczenie środków opałowych w wiekszych ilościach przez dyspozycye bezpośrednio w przedsiębiorstwach górniczych.

Daty odnoszące się do zużycia węgla roku ubiegłego mają być udowadniane fakturami, zaś zawarte umowy o kupno węgla odpisami terminatek.

Wszystkie daty muszą być zgodnie z prawdą zapodane. Nieprawdziwe zapodania, będą karane jako przekroczenia Rozp. Ministeryalnego z 29 marca 1917. Nr 152 Dzpp. dotyczącego uregulowania obrotu węglem, brykietami i koksem.

Formularze w języku niemieckim są do nabycia w kantorze sprzedaży drukarni Rudolf Dworschak, zastępca Wiedeń IX. Elisabethpromenade 33, w rewirowych Urzędach górniczych, u Inspektorów zaopatrzenia w węgiel, a formularze w językach krajowych w politycznych Władzach krajowych i Starostwach.

B) Węgiel górnoślązki.

Celem osiągnięcia stosownie do naglących potrzeb sprawiedliwego rozdziału, całej ilości węgla będącego do dyspozycyi dla Austryi przy uwzględnieniu wszystkich grup interesentów jest nieodzownie koniecznem, by Ministerstwo robót publicznych jako powołane do uregulowania obrotu węglem w równej mierze jak przy zaopatrywaniu krajowym węglem miało pełny wpływ co do węgla z zagranicy sprowadzonego.

Przy rokowaniach prowadzonych przez Ministerstwo robót publicznych z zastępcami niemieckiego rządu i wyrażonych w tym kierunku życzeniach zgodzili się zastępcy tegoż rządu, by przeznaczony do wywozu węgiel górnoślązki był odtąd wyłącznie wysyłany wedle list konsumentów jakie Ministerstwo robót publicznych prześle Komisarzowi państwa dla rozdziału węgla w Berlinie. Na przyszłość więc w Austryi tylko ci konsumenci otrzymają węgiel górnoślązki, którzy o przydział tegoż będą upraszać w Ministerstwie robót publicznych.

Prośby te, które jak przy węglu krajowym odnosić się mogą do wielkich ilości, należy wnosić do Ministerstwa robót publicznych albo bezpośrednio albo za pośrednictwem handlarzy węgla, którzy zamówienie przyjęli i na których rachunek dostawa ma nastąpić. Także i dla tych próśb będą sporządzone formularze na podanych wyżej zasadach które jedynie mogą być używane do podań o przydział węgla górnoślązkiego.

Formularze te można otrzymać w zapodanych wyżej miejscach sprzedaży.

Kierownik c. k. Starostwa.
Psarski m p.

L. 34659/Fr.

Nowy Targ, dnia 22/9 1917.

Do
wszystkich Zwierzchności gminnych
w powiecie

Zauważyłem że prawie wszystkie Urzędy gminne w powiecie bardzo późno zwykle na pare dni dopiero przed końcem terminu wnoszą podania o nowe lub dalsze zwolnienie od służby w pospolitem ruszeniu.

Wskutek tego ulegają prośby te ze szkodą dla stron opóźnieniu. Polecam więc Panom Naczelnikom gmin, aby pouczyli wszystkich interesowanych, a i sami przestrzegali jaknajskrupulatniej aby nadal wszystkie prośby o zwolnienie wnoszone były najpóźniej na 3 tygodnie przed upływem terminu zgłoszenia się reklamowanego do wojska, przyczem zaznaczam, że wniesione później, nie będą uwzględniane.

Nadto zauważyłem że wielu z p. Naczelników gmin nie odróżnia jeszcze definitywnego zwolnienia udzielonego przez c. k. Ministerstwo obrony krajowej od terminowego prawa pozostania na stanowisku cywilnym i oczekiwania na rozstrzygnięcie prośby udzielonego przez c. k. Starostwo w przypadkach godnych uwzględnienia na pewien czas oznaczony.

W pierwszym przypadku na 3 tygodnie przed upływem terminu na jaki zwolnienia udzielono, należy

wnieść nową prośbę na przepisanych drukach, podać reskrypt Ministerstwa na podstawie którego udzielono danemu reklamowanemu dotychczasowego zwolnienia i prosić o przedłużenie. Do tych próśb należy nadto dołączyć osobne podanie do c. k. Starostwa o udzielenie prawa pozostania na stanowisku cywilnem i oczekiwania na rozstrzygnięcie.

Tak samo postępować należy przy nowych prośbach dla tych którzy wzięci przy. przeglądzie zgłosić się dopiero mają w oznaczonym terminie do służby wojskowej jak i dla tych którzy obecnie pełnią służbę wojskową i jeszcze nie byli zwolnieni.

W wszystkich innych razach a więc gdy chodzi tylko o przedłużenie prawa na stanowisku cywilnem i oczekiwanie na rozstrzygnięcia wniesionej poprzednio prośby wystarczy zwykłe podanie bez wypełnienia ewidencyjnych druków zwolnienia.

Przypominam że dla wszystkich reklamowanych nie prowadzących samodzielnie danego przedsiębiorstwa (a więc i dla rolników którzy nie posiadają własnego gruntu, lecz pracują przy gospodarstwie rodziców) należy wypełniać obok kart także i listy ewidencyjne zwolnienia.

Wiele także czasu ze szkodą dla pełniących służbę wojskową traci się przez niedokładne podawanie adresu (oddział wojska, miejscowość, liczba poczty polowej (dat przeglądu przydzielenia (wojsko wspólne czy obrona krajowa) i t. d.

Kierownik c. k. Starostwa :
Psarski m. p.

L. 25275/Pug.

Nowy Targ dnia 25/9 1917.

Młócenie i wykupno zboża

Do
Zwierzchności gminnej i Pana Przełożonego obszaru dworskiego wszystkich powiecie.

Na mocy postanowień § 7 i 20 rozp. minist. z 26/5 1917. Dz. p. p. Nr. 235 i po myśli reskryptu ck. Namiestnictwa (krajowy Urząd gospodarczy) z dnia 12 lipca 1917 r. l. 11371/Ma - polecam Zwierzchności gminnej (Przeł. Obsz. Dw.) aby natychmiast. przez publiczne ogłoszenie wezwała wszystkich posiadaczy zapasów wszelkiego rodzaju zboża, do bezwarunkowego rozpoczęcia i to bezzwłocznie młocki, z uwagi, że kopanie ziemniaków w powiecie tutejszym jest na ukończeniu, a zebrane zboże już jest należycie przeschnięte i do młócenia zdatne.

Młocka ma być tak uskuteczniona, aby komisyoner wykupić mógł, w gminach i obszarach dworskich tut. powiatu, nałożone na nie kontygenty zboża do 31 października 1917 przyczem należy pamiętać, iż przy każdych 100 kg. owsa, odstawionego do 15 października br. otrzymają gospodarze po 5 k. nadatku (premii) ponad zwykłą cenę, zaś przy odstawach od 15/X do 31 listopada, po 3 k. na każdych 100 kg.

Ponieważ podany termin wykupna zboża bezwarunkowo przedłużony być nie może i nie będzie, wzywam Zwierzchność gminną, aby pod osobistą odpowiedzialnością P. Naczelnika dołożyła wszelkich starań i bezustannie postępu młocki dopilnowywała.

Zaznaczam, że zarządzenie to jest niezmienne i że na P. Naczelników, którzy nie chcą przypuszczać by tego wykonania dopilnować nie zdołali lub nie chcieli, będę zmuszony nałożyć wysokie grzywny porządkowe.

Równocześnie z niniejszem reskryptem otrzymuje Zwierzchność gminna odrębne „POLECENIE DOSTAWY“ w którem wyszczególnioną jest ilość zboża (kontyngent) jaką ludność danej gminy ma dostarczyć zaś co do dnia dostawy, winna Zwierzchność gminna porozumieć się zaraz z komisyonerem P. Władysławem Dudzińskim z Nowego Targu, od którego równocześnie otrzyma potrzebne worki.

Zwierzchność gminna po otrzymaniu dostarczyć się mającego kontyngentu zboża, ma rozłożyć go sprawiedliwie na poszczególnych gospodarzy, przyczem należy rolnikowi pozostawić zboże potrzebne na zasiew, jak niemniej na jego własny użytek po dzień 17 sierpnia 1916. z tem jednak, że obowiązują przepisane racye dzienne.

Do poszczególnych rolników ma Zwierzchność gminna wydać pisemne polecenie dostawy na formularzach, jak w roku 1916. które to formularze należy sobie sporządzić we własnym zarządzie.

Zwierzchności gminne mają natychmiast po dokonaniu rozdziału kontyngentów gminnych na poszczególnych rolników, przedłożyć tak Starostwu jak i komisyonerowi odnośny wykaz.

Ludność należy pouczyć, że w razie niezastosowania się do nakazu wymłócenia i odstawienia zboża nastąpi przymusowo wymłócenie na koszt i niebezpieczeństwo właściciela przy użyciu jego lokalności gospodarczych i maszyn, względnie narzędzi rolniczych i że nadto będzie każdy za przekroczenie w myśl powołanego na wstępie rozporządzenia pociągnięty do odpowiedzialności i obłożony surową karą.

Dozór nad odbywającą się młocką mają w każdej gminie przeprowadzać komisye dla żniw, których obowiązkiem jest nadto dostarczać małym gospodarstwom robotników, młocarni i młynków w gminie się znajdujących.

Wymieniona komisya uchwali wynagrodzenie za wypożyczenie młocarni i młynków oraz wyznaczy ko-

lej, wedle której każda z wymienionych maszyn ma być w gminie dla powszechnego użytku za wynagrodzeniem oddaną, bez względu na własność prywatną.

W razie oporu, należy użyć zarządzeń przymusowych, ewentualnie przy interwencyi najbliższego c. k. Posterunku żandarmeryi, które w tym kierunku otrzymają równocześnie odpowiednie zarządzenie.

Kierownik c. k. Starostwa.
Psarski m. p.

L. 1921

Nowy Targ dnia 26/9 1917.

Do
Zwierzchności gminnych w powiecie.

Od rozwoju szkolnictwa zależy rozwój i dobrobyt narodu. W czasie toczącej się wojny prawda ta wystąpiła szczególniej na jaw. To też władze wojskowe zająwszy teren nieprzyjacielski starają się niezwłocznie pokrywać go siecią szkół i niczego nie szczędzą aby szkoły te jak najlepiej się rozwijały. Społeczeństwo wspiera te usiłowania nadzwyczajnych nieraz ofiarnościa mimo rozlicznych ciężarów jakie z powodu konieczności wojennych ponoszą. Podhale, ten jedyny zakątek ziem polskich uszedł szczęśliwie zniszczeniom wojennem. Zdawałoby się, że tu powinno szkolnictwo rozwijać się pomyślnej niż gdzie indziej. Tymczasem niezrozumienie ważności oświaty przez niektóre gminy doprowadziło do tego, że już w ciągu zeszłej zimy były tam liczne przerwy w nauce z powodu braku opału. Objaw to tem więcej obolewanie godny że dzieje się to w okolicach, które poprostu obfitują w drzewo i torf. Szkoda z tego powodu dla dzieci jest niepowetowana, albowiem nauka (dla dzieci) zostaje przerwana w czasie najdogodniejszym dla uczęszczania dzieci do szkoły. Wzywam przeto p. Naczelników gmin, aby wspólnie z Radą szkolną miejscową podjęli niezwłocznie staranie o zabezpieczenie opału dla szkoły i w przeciągu dni 14 tu donieśli w jaki sposób zostanie opał dla szkół zabezpieczony.

Wskazanem będzie może nawet zebrania częściowo opału od każdego mieszkańca odpowiednio do zamożności, gdyby już żadnym sposobem opału dostarczyć nie było można.

Za wykonanie tego zarządzenia czynią P. Naczelników osobiście odpowiedzialnymi.

Kierownik c. k. Starostwa
Psarski m. p.

L. 35004/J.

Nowy Targ dnia 26/9 1917

Do
Wszystkich Zwierzchności gminnych w Powiecie.

Odnośnie do odezwy c. k. Komendy wojskowej w Krakowie zawiadamiam, że żołnierzy urlopowanych lub przebywających na robotach około roli w gminie nie wolno chować na cmentarzu wojennym bez zezwolenia c. k. Komendy wojskowej w Krakowie (lub k. u. k. Schlachtfeld Aufreimungs Abteilung.)

Chąc uzyskać takie zezwolenie ma się Zwierzchność gminna zwrócić z prośbą do wspomianej władzy wojskowej—i dopiero po uzyskaniu zezwolenia można pochować zwłoki na cmentarzu wojennym w grobie wyznaczonym przez władze wojskowe w obecności delegata c. k. wojskowości.

Kierownik c. k. Starostwa.
Psarski m. p.

L. 35031/Sol.

Nowy Targ, dnia 26/9 1917

Wynagrodzenie za wełnę.

Do
Zwierzchności gminnych
wszystkich w powiecie.

Z powodu ukończenia wiosennego odbioru wełny będzie Biuro dla zbierania wełny przy c. i k. Komendzie wojskowej w Krakowie wypłacać właścicielowi odebranej wełny odpowiednie wynagrodzenie unormowane w § 9 rozporządzenia minist. z dnia 28 maja 1916. Dz. u. p. Nr, 156.

Wypłata wynagrodzenia poszczególnym dostawcom wełny nastąpi za pośrednictwem gminy. Zwierzchności gminne mają we własnym zakresie działania, pod własną odpowiedzialnością uskutecznić wypłatę poszczególnych kwot na podstawie otrzymanych list wypłaty. Pieniądze i listy wypłaty otrzymają Zwierzchności gminne wprost z Biura dla zbierania wełny w Krakowie, o czem będzie równocześnie właściwe Starostwo zawiadomione.

W związku z powyższym wzywam Zwierzchność gminną aby nadesłała z Biura dla zbierania wełny w Krakowie przez pocztową Kasę Oszczędności kwotę pieniężną przyjętą i wypłaci interesowanym według dotyczących list wypłaty najpózniej w terminie dni 8—miu po otrzymaniu.

O uskutecznionej wypłacie winna Zwierzchność gminna donieść niezwłocznie Starostwu a listy wypłaty z uwidocznieniem w nich uskutecznionej wypłaty zwrócić Biuru dla zbierania wełny w Krakowie (ul Sebastyana 10.)

Za ścisłe i szybkie wykonanie niniejszego polecenia czyni się Naczelnika gminy osobiście odpowiedzialnym.

Kierownik c. k. Starostwa.
Psarski m. p.

Drukarnia I. Borka w Nowym Targu.